

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnštvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnštvu v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisni se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 79.

V Ljubljani, v torek 8. aprila 1902.

Letnik XXX.

Navzdol.

Neki liberalni list si je izbral geslo: Nikdar nazaj in navzdol, ampak vedno naprej in navzgor.

Liberalna politika pa nima v resnici tega gesla. Ona gre — navzdol.

To je pokazalo prav posebno jasno stališče liberalcev glede Celja.

Mnogo črnila — ali žolča tudi toliko, ne vemo — se je prelilo pri liberalcih zaradi Celja. In zakaj? Ker je voditelj liberalcev naredil napako — in zdaj je moralo vse na delo, ne da jo popravi, ampak da jo zagovarja.

Celjska zadeva je jasna. To je častna zadeva Slovencev, to je načelna zadeva vseh avstrijskih Slovanov. Tu so zainteresirani Čehi in Poljaki ravno tako, kakor mi, in zato je to vprašanje tudi za nas — ne »eine elende Schacherware« — ampak stvar, za katero gremo v boj.

Kdo je prvi skuhal vprašanje kompromisa, nam je sicer vse eno. »Narod« je to prvi objavil. A vprašanje je izšlo iz glojega vira. Baron Schwegel je s kranjskimi liberalci najintimnejše zvezan. V Ljubljani ljubezen in objemanje — kako naj bo na Dunaju sovražstvo? Ta zveza je rodila kompromis. In »Slov. Nar.« je njen sluga in kot najponižnejši sluga te »misli svobodne« jo je najprej nesel na trg.

Ta stvar je bila pred vsem nemoška. Narod, ki se bori že toliko let za celjske paralele, sam sebe zavrže, če na enkrat odstopi od take zahteve.

To je bilo nes pametno. Žrtvovati nekaj, kar imamo, da si pridobimo nekaj, česar nimamo, ni navada pametnih politikov.

Ta ponudba je bila poniževalna. Najprej groziti vladi s kvedrom, potem se ji klanjati, ne kaže ponosa.

Ta korak ni bil političen.

Kdor hoče kaj doseči za naprej in žrtvuje to, kar je bilo že popred, ne pozna osnovnih političnih pojmov.

Ponudba kompromisa je bila zoper vse tradicije slovenske politike. Naš namen je, ohraniti slovenski štajer. Zato rabimo centra v mestih. Kdor odstopi od tega stališča, je odstopil od načela.

Toliko o začetku. Še slabše je bilo nadaljevanje.

»Narod« je grdo zmerjal one, ki slovenskemu ljudstvu dobro hočejo. Čemu rohniti nad »Politiko« in ji dajati nedostojne priimke? Ali se spodobi, zmerjati z »lakaji«, z »borniranci«, s »perfidnim sumničjem«, z »nepoštenostjo« ljudi, ki se za nas bore pošteno in odkrito? Prosim, ali je to še kaka politična razprava, ako »Nar.« o češkem glasilu, ki se poteguje za naša prava, piše, da je »nevarna ženica, ki svoje škarje premikava«? Mi ne rečemo, da v vsem soglašamo z g. Podgornikom, a kar je rekel glede Celja, je pošteno in res. In zato ga je »Narod« napadel, da je »zajahal svojega jesiharskega konjička«, da se »bori z dolgočasnimi periodami, v katerih se duhovitost počasi preobrača, kakor mlinsko kolo, kadar o suši skoraj vode nima!« Ko se poteguje za slovenske paralele, se »Narod« iz njega norčuje, da je »pristavil svoj piskrček k žrjavici« in »da svoj ričet kuha«!

Taki so argumenti »Sloven. Naroda«. Terorizirati in sramotiti — to je politična razprava!

Še bolj grdo je bilo zakrivanje lastnega namena. Metala se je od »Narodove« strani občinstvu v obraz nesrečniha trditve, da dobe Slovenci za celjske paralele dve slovenski gimnaziji na Štajerskem. Samo večletni bravci »Nar.« morejo biti tako zabiti, da to verjamejo.

Tako so Slovenci postali v zasmeš Nemcem. Nemški nacionalci z zaniče-

vanjem odbijajo ponujani kompromis in se norčujejo iz vsega slovenskega naroda, da je tako neumen, njim kaj takega insinuirati.

To je vseh tega najnovejšega političnega koraka, ki ga je naredil »Slovenski Narod«.

V četrtek pridejo skup zaupniki štajerskih Slovencev. Mi pričakujemo njihove izjave. Svojo misel imamo. Postopali bomo, kakor nam ukazuje naša vest.

Delali bomo skupno z onimi, ki našemu ljudstvu dobro hočejo in se ne klanjajo in rok ne stiskajo onim, ki nas hočejo uničiti.

Trudili se bomo, da ne gremo navzdol, ampak navzgor!

Parlamentarni položaj.

Tekom včerajšnjega dne so se vršili v dunajskih parlamentarnih krogih dolgotrajni razgovori o novem položaju, ki ga je povzročil znani vihar glede Celja. V prvi vrsti sta imela min. predsednik Koerber in naučni minister Hartel neobvezne razgovore z različnimi levičarskimi voditelji, mej drugimi tudi z dr. Derschatto. Pri teh razgovorih je prišel na svetlo nov kompromisni predlog, ki je bržkone vladno dete in meri na to, naj bi celjske dvojezične vzporednice ostale, Nemcem naj bi se pa ustreglo z ustanovitvijo obrtne in trgovinske šole v Celju. S tem predlogom se pa po najnovejših izjavah Nemci ne strinjajo.

Načelniki levičarskih klubov so se sočili včeraj popoldne k prvemu posvetu. Odsoten je bil dr. Lueger. Posamni načelniki so poročali o dogovorih z vlado, vsi govorniki so pa izjavljali, da je položaj silno resen. Do kakšnega sklepa pri tem posvetovanju ni prišlo, ker se morajo načelniki prej posvetovati s svojimi klubi. Danes dopoldne so se posvetovanja nadaljevala.

Od izjav posamnih levičarskih strank je

znana doslej edino le ona nemško-ljudske stranke. Tu se je po trurnem razgovoru sklenilo soglasno, da prične stranka z ozirom na »trajno oškodovanje narodnih in gospodarskih interesov nemškega naroda« z najstrožjo opozicijo, v kateri se vztraja tako dolgo, dokler se razmere ne zboljšajo. Obenem se je naročilo klubovim članom v budgetnem odseku, da odlože referate. O tem sklepu se obveste vse nemške stranke. Stranka odklanja vse kompromisne predloge. Seje se je udeležila komaj polovica članov.

Poleg celjske točke je sedaj na dnevnem redu češka obrtna šola v Budjejevicah. V odseku je bila sicer vsprejeta dotična postavka, toda, ker izjavlja sedaj član centra, da je le po pomoti (?) glasoval za to postavko, je velika nevarnost, da pače v plenumu ta točka, če ne bodo na straži vsi slovanski poslanci.

Poslanec dr. Herold o obnovitvi desnice.

Mladočeški poslanec dr. Herold je v nedeljo govoril v mladočeškem političnem klubu v Kraljevih Vinohradih o političnem položaju. Tem povodom je govornik omenjal tudi glasovanje o celjski postavki in izrekel glede desnice mej drugim tole: Poslanec Jaworski je svojedobno parlamentarno desnico formalno razpustil, toda le kot zvezo, kajti njeni člani so vkljub temu razpustu ostali isti po svojem mišljenju, in tako smo videli pri zadnjem glasovanju, da se je desnica našla sama po sebi in da se bo vedno našla, kadar bo treba braniti se proti Nemcem. To glasovanje je pokazalo v največjo jezo nemških strank pot za bodoče parlamentarno razmerje in je torej jasno, da imamo proti nemški vehemenci eno samo sredstvo, namreč skupno postopanje vseh nenemških elementov v zbornici. Iz tega glasovanja bo nastala, če ravno ne takoj, treba je namreč zelo pre-

LISTEK.

[23]

Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

Peto poglavje.

I.

Tako je minilo še nekoliko let.

Nič se ni izpremenilo v tistem dvorcu. Kakor nekaj so šumele bukve v vrtu, samo njih listje je malo potemnelo in postalo še gostejše; kakor nekaj, so se belile vabljive stene, samo da so se malo skrivile in nagnile; še vedno so štrlele slamnate strehe in celo Johimova piščalka se je ob istem času kakor prej oglašala iz hleva; vendar je zdaj že tudi Johim sam, sameki konjski hlapec, rajši poslušal igranje slepega gospodiča na piščalko ali pa klavir.

Maksim je še bolj osivel. Popeljski niso imeli drugih otrok; zato je slepi prvorojenec še vedno ostal središče, ki se je okrog njega sukalo vse življenje v dvorcu. Zanj je bil dvorec cel svet; zadovoljevalo ga je njegovo čudno tiho življenje, ki se mu je pridruževalo prav tako tiho življenje posesorske »hišice«.

Tako je Peter postal že mladenič in vzrastel kakor v steklenjači odgojen cvet, zavarovan proti ostrim viharjem daljnega življenja.

Kakor nekaj je stal v središču ogrom-

nega temnega sveta. Nad njim, okrog njega, povsod se je razprostirala tema brez konca in kraja. Občutljiva, nežna organizacija se je odzivala kakor napeta struna vsakemu vtisku, vedno pripravljena zadrhteti v dotičnih tonih. V slepčevi duši se je razločno pojavljala ta občutljiva vzprejemljivost: zdelo se mu je, da ta tema izteza proti njemu svoje nevidne roke in se v njem zadeva v nekaj, kar tako tesnobno dremlje v duši in hrepeni po prebujenju.

Pa znana in otožna tema domačega dvorca je šumela v mehkem šepetu starega vrta in prinašala v dušo nejasna, opojna in pomirjajoča čustva. Daljni svet je poznal slepec samo iz pesni, zgodovine, iz knjig. Med zamišljenim vrtnim šepetom sredi tihega selskega življenja je samo iz pripovedovanja spoznaval o viharjih in valovih daljnega življenja. In vse to mu je plulo v dušo skozi neko čarobno meglo, kakor pesen, kakor pravljica, kakor pripovedka.

Zdelo se je, da je to dobro. Mati je videla, da duša njenega sina, kakor s steno zagrajena, dremlje v nekem začaranem polspanju, umetnem, pa mirnem. Sama pa ni hotela vznemirjati tega ravnotežja, bala se ga je porušiti.

Evelina je vzrastla in se razcvetela skoraj popolnoma neopaženo in gledala v to začarano tišino s svojimi jasnimi očmi, ki se je v njih včasih lahko opazila nekaka ne-

jasnost, vprašanje o prihodnosti, pa nikoli niti sence nezadovoljnosti. Oče Popeljski je dobro skrbel za gospodarstvo, za prihodnost svojega sina se pa dobrodušni mož ni prav nič brigal. Navadil se je, da se vse to vrši samo od sebe. Samo Maksim je že po svoji naravi težko prenašal to tišino, ki se je po njegovi misli le začasno vrinila v njegove načrte. Zdelo se mu je potrebno, dati mladeničevi duši priliko, da se utrdi in okrepi, da bi mogla prenesti ostre viharje življenja.

Med tem je pa tam, za tem začaranim krogom življenje kipel, vrelo in vrvelo. In nazadnje je prišel čas, ko je stari odgojitelj sklenil pretrgati ta krog, odpreti steklenjači vrata, da bi mogel vanjo priti zunanji zrak.

II.

Najprej je povabil starega prijatelja, ki je živel 70 vrst od posestva Popeljskih. Maksim ga je prej včasih obiskal, zdaj je pa vedel, da pri Stavručenku gostuje nekaj mladih ljudi; pisal mu je pismo in povabil vso družbo. Povabilo je bilo z veseljem sprejeto. Starca sta bila že stara prijatelja, mladina je pa dobro pomnila nekaj precej razvpito ime Maksima Jacenka, ki se je nanj naslajalo mnogo tradicij.

Eden izmed Stavručenkovih sinov je na kijejskem vseučilišču študiral filologijo, kar je bilo takrat moderno. Drugi se je učil glasbe na petrograjskem konservatoriju. Ž

njima je prišel še mlad kadet, sin bližnjega posestnika.

Stavručenko je bil krepek starec, že siv, z dolgimi kozaskimi brki in v širokih kozaskih hlačah. Za pasom je imel mehur za tobak in lulo, govoril je samo malorusko in je s svojima sinovima v belih hlačah in maloruskih srajcah jako spominjal na Gogoljevega Tarasa Bulbo s sinovi. Samo da na njem ni bilo niti sledu romanticizma Gogoljevega junaka.

Nasprotno je bil jako praktičen posestnik, vse življenje je bil pristaš robstva; ko je pa bilo robstvo odpravljeno, se je znal dobro prilagoditi novim razmeram. Poznal je narod, kakor so ga poznali posestniki, to je, poznal je vsakega kmeta svoje vasi in pri vsakem kmetu je vedel za vsako njegovo kravo in skoraj za vsak krajcar v njegovi mošnji.

Dasi se ni s svojimi sinovi boril s pestmi kakor Bulba, vendar so bili med njimi neprestani in ostri prepiri, ki niso bili omejeni niti po času niti po kraju. Povsodi, doma in v gosteh, so se med starcem in sinovi vnmali iz najmanjšega vzroka neskončni prepiri. Navadno se je začelo s tem, da se je starec posmeheval »idealnim gospodičem«; gospodiči so se razvneli, starec se je tudi razvnel in začelo se je kričanje, ki je v njem vsak del dobil svoje plačilo. (Dalje prib.)

55/15/1

vidno postopati, nova solidarnost nemških parlamentarnih strank — S temi besedami je izrazil posl. Herold popolno iste misli, ki jih je objavil naš list pod prvim vtiskom glasovanja o Celju.

Razprave o carinskem tarifu.

O dosedanjih pogovorih mej avstrijsko in ogrsko vlado se kaj malo izve. Avstrijski oficijozni listi trdovratno molče o vseh ali neuspešnih dosedanjih pogajanjih, posamni državniki pa tudi ničesar ne izdajo. Se le »Pester Lloyd« je te dni nekaj povedal, kar kaže, da ni mnogo nade na končno sporazumljenje. Za ves dosednji neuspeh je po izjavi tega lista odgovoren edino le Koerber, ki »nima poguma, da bi pritrdil zahtevi ogrske vlade po zmernem varstvu poljedelskih pridelkov, pač pa je kazal žalosten pogum neprimerno dvigniti carinske postavke za industrijske izdelke«. Sedaj svet ve, če je namreč »Lloydova« izjava resnična, kako politiko vodi naša vlada. Čudno je le, da moramo še le iz Rudimpešte izvedeti, pri čem da smo.

Zakaj hočejo Angleži končati vojsko v Južni Afriki?

Ko so došle v Evropo prve vesti o potovanju Schalk-Burgerja in njegovih tovarišev h Kitchenerju, je marsikdo menil, da Buri prosijo Angleže za mir (dunajska »Informacija« n. pr. mora kazati še sedaj to prepričanje); toda kdor je poznal izrecno željo kralja Edvarda VII., da se vojska mora končati pred kronanjem, posebno pa, kdor pozna splošni položaj v Južni Afriki, je takoj uvidel, da je dal inicijativo za to generalissimus Kitchener. En sam pogled na bojišče nam pokaže, da položaj še nikakor ni tak, da bi se Buri morali zadovoljiti s čim drugim, nego s samostojnostjo in popolno neodvisnostjo.

V obeh burskih republikah so Angleži v posesti edino le železniških prog, ki so jih zavarovali z nebrojnim številom čuvajnic ter nekaterih mest, v katerih imajo sedaj večje posadke. Ker so Angleži posebno bolj ugodno ozemlje z vrstami čuvajnic razdelili v mnogo manjših okrajev, se končno še pripeti, da je sem ter tje in morda le za nekaj ur kak tak okraj brez burskih čet, ki se na enem koncu umaknejo, da tem hitreje na drugem udero na svoje prejšnje pozicije. Čeravno so torej v teh okrajih Angleži le tedaj gospodarji, kedar zapode iz njih burske oddelke, se jim yendar ves svet od Rustenburga na severu pa do Winburga na jugu lahko prepusti tje do najbolj zahodnih točk Barberton oziroma Vryheid v Transvalu, in v kljub temu so Angleži gospodarji zelo majhnega dela obeh republik. Popolnoma v burskih rokah je še vedno ves severni del Transvala, skoro polovica te republike, ter skoro vsa republika Oranje razun železnic in večjih mest.

Če nadalje upoštevamo, da angleški vojniki že več mesecev niso priborili niti ene večje zmage, mej tem ko ne mine noben teden, v katerem ne bi celo Kitchener moral sporočiti o angleškem porazu; če se nadalje pomisli, da se v angleški armadi vedno množi število onih oddelkov, ki se povprečno vsak teden enkrat udajo burskemu nasprotniku in mu rade volje prepuste vse, da si le rešijo življenje, je jasno kot beli dan, da Angleži nikakor ne morajo pričakovati srečnega konca vojske. Res je sicer, da bi Angleži z bok svoje numerične premoči še dolgo lahko nadaljevali vojsko, toda kot zmagovalci ne izidejo iz nje nikdar. To je, kar skrajno greni Angležem položaj v sedanjih vojski.

Tega mnenja je brezdvomno tudi kralj Edvard, ki je poslal Wolseleya v Južno Afriko, da pripravi pot, po kateri bi se nekaj mogočna in ponosna Britanija rada rešila iz neljube jej zagate. Upati je torej, da bo imel pogovor tega odposlanca s Kitchenerjem in burskimi voditelji tak uspeh, da se kmalu sklene mir, in sicer pod pogojem, pri katerem neomajno vztrajajo vsi burski zastopniki: popolna neodvisnost obeh republik.

Iz brzojavk.

Angleški prestolonaslednik v Ameriki. Za pruskim princem Henrikom pojde v Ameriko princ Waleški. Sprejel je vabilo k otvoritvi newyorške trgovske zbornice. Tudi nemški prestolonaslednik je

povabljen k slavnosti. — Poroka črnogorskega princa Mirka z gđ. Konstantinovič bo 12. julija na Cetinju. Ruski car in laški kralj odpošljeta k poroki zastopnike. — Anarhisti bodo o binokostih imeli veliko anarhističko konferenco. Kraj zborovanja še ni znan. Iz Newyorka se poroča, da je guverner Oddel podpisal za državo Newyork postavo proti anarhistom. Anarhisti, ki širijo svoje nazore v pisavi ali besedi, bodo kaznovani z 10letnim zaporom ali pa 5000 dolarjev globe. Ista kazen zadene vsakogar, kdor da anarhistom pribežališče. Most bo valed tega primoran izdajati svojo »Svobodo« v kaki drugi državi. — Mobilizacija na Balkanu. Bolgarska vlada je zbrala na makedonski meji 15 bataljonov. Cete se koncentrirajo tudi v južnih okrajih Srbije. Sultan je pozval pod orožje drugi letnik rezervnikov, ker se v Carigradu samem opaža nevarno gibanje. — Pri včerajšnji volitvi v odbor društva dunajskih trgovskih uslužbencev so zmagali socialni demokratje z nekako 1000 glasovi. Od 17.000 volivnih upravičencev se je udeležilo volitve le 9985 mož. Odločevali so židovski trgovci. Načelnik tega odbora je sedaj soc. dem. Pick. Poprej mu je načeloval posl. Axmann, ki je pa pred volitvami odstopil.

Književnost in umetnost.

Knjige »Matica Slovenske«.

Včeraj smo dobili letošnje knjige »Slovenske Matic«. »Matica« je letos izdala peto knjig in »Letopis«. Iz »Letopisa« posnemamo, da ima »Matica« 165 poverjeništev. Tudi slovenski Amerikanci imajo že poverjeništa »Matic« Slovenske. Število udov znaša 3.233. Lani je štela »Matica« 3152 udov, torej se je število letos pomnožilo za 71 udov, ali za 63 več kot leto poprej. Število udov se pač počasi množi.

»Slovenskih narodnih pesmi« uredil dr. K. Štrekelj, je izdala »Matica« 6. snopič. S tem snopičem je dokončan I. razdelek II. dela.

Te pesmi po svoji vsebini spadajo pač med najslabše narodno blago. G. pisatelj jih je uredil po svojih dosedanjih načelih.

»Zbornik znanstvenih in poučnih spisov« III. zvezek. Uredil L. Pintar. »Zbornik priobčuje naslednje razprave: dr. K. Štrekelj: »Prešeren in narodna pesem«, Fr. Orožen: Nekoliko o zemljevidih slovenskih pokrajin v prejšnjem in sedanjem času. V tem oddelku se nahaja tudi slika slavnega našega rojaka Blaža Kozenna. Slede spisi: Ivan Prijatelj. Puškin v slovenskih prevodih; Ivan Steklasa: Herbert X., Turjaški karlovški general; J. Slebinger: »Književni drobiž iz l. 1839; Ivan Vrhovec: »Dve predavanji o ljubljanskih pokopališčih; Ivan Vrhovec: O ustanovitvi študentske kobske, frančiškanske in trnovske fare v Ljubljani, dr. Glaser: »Bibliografija slovenska«. Bibliografija izkazuje 66 slovenskih časopisov, a mnoge še pogrešamo v izkazu. Da se enkrat določi natančno število slovenskih časopisov in napravi natančen izkaz o slovenskem časopisju, naj bi uredništva slovenskih listov poslala po eno številko svojega lista g. dr. Glaserju. Zbornikov je izšlo mej Slovenci od 1. jan. 1899 do 31. dec. 1900 samo 25, bogoslovnih del 7, pastirskih listov 8, molitvenikov 21, knjig iz raznih strok znanstva in dr. 62, v pesništvo imamo zabeležiti 17 knjig, v pripovedništvu 29, muzikalij in umetnih del 21, knjig za priprosti narod, dalje šolskih izvesti in dr. 90.

»Vojvodinja Kranjska«, prirodznanški, politični kulturni opis s 33 pododdelki. Spisal prof. Fr. Orožen. To je veleznamenita knjiga, katere smo se zelo razveselili. Razdeljena je v naslednje oddelke: Prirodznanški opis; Politični opis in prebivalstvo; Gmotni napredek; Izobraženost. Knjigo je tiskala Blasnikova tiskarna.

»Knezo v knjižnici«. VII. zvezek. Uredil Fr. Levec. Ta knjiga obsega spise: Ivan Cankar »Tujci«, Crtice Fr. Ks. Meškota: »Basede otožnosti«, »Slike«, »Razne poti«, »Sen poletne noči« in F. J. Doljana: »Sajmar«, slika iz življenja.

»Zabavna knjižnica«. XIII. zvezek prinaša izvirno Peter Bohinjčovo povest iz l. 1515 »Za staro pravdo« in štiri bajke Saltikova »Čedrina: »Premodri piškar«, »Kljuse«, »Močnik« in »Izgubljena vest«. Prevod in uvod je preskrbel Ivan Prijatelj.

Omenjene »Matičine« publikacije so se tiskale 3 v Blasnikovi tiskarni, 2 v »Narodni tiskarni« in 1 v »Zadružni tiskarni«. Zakaj se delo po ljubljanskih slovenskih tiskarnah enakomerno ne razdeli? Zakaj ni

dobila nobene knjige »Katoliška tiskarna«? Toda to samo mimogrede.

Slovenecem priporočamo, da v velikem številu pristopajo »Slovenski Matici«, ki nam vsako leto daje tako dragocene književne darove. Letnina je samo 4 krone na leto.

»Lepa Vida«

drama dr. Josipa Vošnjaka, ki jo je predstavljal minolo nedeljo dramatični odsek pevskega društva »Adrija« v »Nar. domu« v Barkovljah, je dosegla popoln uspeh. Clovek se je kar čudil, da se zamorejo diletanti povspeti do take dovršenosti. Velika steklena dvorana »Narodnega doma« je bila natlačena polna; inkaso znaša vključ nizki vstopnini okolo 200 gld. — tako da ostane »Adriji« lep dobiček. Tudi vrli vojaški orkester domačega pešpolka št. 97., ki je sviral med posameznimi dejanji skoro izključno slovenske kompozicije, je žel obilo zaslužene pohvale.

Izpred sodišča.

Začela svoje stanovanje. Zakonska Kōnig na Dunaju sta živel v denarnih stiskah. Mlada žena je sklenila brez vednosti svojega moža, da začne stanovanje in da tako pride do zavarovalne svote, s katero bi poplačala dolgeve. Svoj naklep je izvršila, a dokazalo se ji je, da ni bila to nesreča, ampak, da je ogenj sama podtaknila. Minulo soboto je stala pred dunajskimi porotniki. Tajila ni. Obsodili so jo na 6 mesecev navadne ječe.

Časopis ne more tožiti. Kakor smo že javili, je kasacijski dvor obsodbo okr. sodišča v dunajskem Jožefovem mestu, s katero je bil mestni svetnik H. Bielohlavsek obsojen radi nekega izraza proti »Ostdeutsche Rundschau« na 24 ur zapore, razveljavil in določil novo razpravo. Nova razprava se je vršila na Dunaju 6. aprila. Sodišče je zavzelo stališče kasacijskega dvora, da časopis kot tak ne more biti predmet razžaljenja, in je Bielohlaweka oprostilo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. aprila.

Rekvizita, ki ga je opravil danes po rajnem kardinalu dr. Jakobu Missia premisljeni gospod knezoškof dr. Anton Jeglič, so se udeležili: prevzvišeni gospod deželni predsednik baron Hein, dvorni svetnik grof Schaffgotsch, c. kr. okr. glavar in predsedniški tajnik Haas, gospod dež. glavar Oton pl. Detela, dvorni svetnik Suman, mnogo ljubljanskih duhovnikov, precej odlične gospode, pred vsem gospe krščanske ženske zveze, in obilo vernikov. — Tudi v drugih cerkvah ljubljanskih je pri zadušnici za kardinala bilo pričujočih mnogo pobožnih vernikov.

Monsgr. dr. Nagl — tržaški škof.

Današnja dunajska »Leichpost« javlja iz Trsta, da je ravnokar imenovan tržaški škofom monsgr. dr. Fr. Kas. Nagl, dosedaj rektor »Animae« v Rimu, rodem Nižjeavstrijec, duhovnik št. hipolitske škofije. Monsgr. dr. Nagl je bil rojen na Dunaju l. 1855, v mašnika je bil posvečen l. 1878. Pozneje je postal prvi c. kr. dvorni kaplan, dne 16. dec. 1887 ga je pa cesar imenoval za ravnatelja Avguštinya na Dunaju. Leta 1889 je prišel za rektorja v »Animae« kot naslednik za linškega škofa imenovanega dr. Doppelbauerja.

O priliki dvestoletnice ljubljanskega uršulinskega samostana se bo obhajala v cerkvi sv. Trojice slovesna tridnevnic, in sicer: v petek 18. in v soboto 19. aprila bo ob 1/6. uri zjutraj slovenska pridiga (preč. gospoda kanonik dr. Andrej Karlin in mil. gospod generalni vikar prelat Janez Flis), nato sveta maša z blagoslovom; ob 10. uri slovesna sv. maša. Ob 1/7. uri zvečer bo nemška pridiga (preč. g. P. Emil Volbert, T. J.), potem litanije z blagoslovom. V nedeljo 20. aprila bo zjutraj ob 6. uri sveta maša z blagoslovom. Ob 9. uri slovenska pridiga (prevz. g. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič), potem pontifikalna maša; ob 1/7. uri zvečer bo nemška pridiga, litanije, zahvalna pesem in blagoslov. Na prošnjo Prevzvišenega je sveti oče dovolil vsem vernikom, ki na kateri dan izmed treh imenovanih obiščejo nunsko cerkev in molijo ondi na papežev namen, odpustek sedmih let in sedmih kvadrag, onim pa, ki prejmo na ta dan tudi zakramenta svete pokore in sv. Rešnjega Telesa, popolen odpustek. Ti odpustki se morejo obrniti tudi v prid dušam v vicah. — Slavnosti v penzjonatu samem se bodo vr-

šile 21 in 23. aprila, kateri je dan prihoda prvih uršulink v Ljubljano.

Maša zadušnica. Danes dopoldne ob 8. uri je bilo v tukajšnji stolnici zadušno opravilo po rajnem ljubljanskem škofu grofu Vilji de Leslie, ki je vladal ljubljansko škofijo od l. 1718 do 1727.

Ljubljanske občinske volitve. Liberalci so se tako zamislili v »kompromis«, da že povsod vohajo kompromis. Nemci so, kakor znano, jako grdo odbili liberalno ponudbo glede celjskega kompromisa. To je spravilo ljubljanske liberalce v strah, da bi tudi ljubljanski Nemci ne postali uporni. Zato so vrgli v svet, da se hočejo klerikalci baje združiti z Nemci pri občinskih volitvah, in sicer s tem namenom, da bi s strašilom »klerikalizma« privedli zopet vse Nemce v svoj tabor. »Narod« pripoveduje, da sta bila dva tajna shoda med »klerikalci«, socialnimi demokrati in Nemci, in to baje vsled nekega sporazumljenja vseh treh strank, da bi te stranke napravile tak kompromis, da bi letos spravile v občinski svet nekaj socialnih demokratov, nekaj Nemcev in nekaj »klerikalcev«. To je menda »Narod« slišal od kakega svojega socialnodemokratskega sotrudnika, ki je menda čul iz socialnodemokratskih krogov, da se od socialnodemokratske strani numerava ustvariti imenovani kompromis, ni pa treba zagotavljati, da se naša stranka ni udeležila nobenih imenovanih tajnih shodov, ako so res bili, in da o sporazumljenju vseh treh strank nič ne ve. — Socialni demokrati se živahno gibljejo. Kakor smo že omenili, imajo v četrtek dne 10. aprila v salonu Auerjevih dedičev v Wolfvovih ulicah, zadaj na vrtu, shod volivcev tretjega razreda. Vabilo, kateremu je pridejan obširen v o l i v n i o k l i c e, in katerega je založil socialni demokrat Josip Breskvar, govori, da se socialnodemokratski zaupniki izreko za skupen nastop vseh opozicijskih strank in se določijo kandidati. Svoje stališče o tem smo povedali zgoraj. Socialnodemokratski oklic, katerega se razširja po Ljubljani, graja, da se v občinskem svetu sprejemajo predlogi brez kritike, vse, kar ta ali gospod kolovodja reče, je dobro. In dalje pravi oklic: »Za zahteve delavstva imajo naprednjaki koš. O denarju kaj radi govore naprednjaki. Kredit, dolg, to je sicer danes podlaga gospodarstva.« — Nato jako ostro kritizira mestno gospodarstvo — se ostreje, kakor je to storil kdaj »Slovenec«, ter nadaljuje: »Delavstvo tvori mesto, ono je merodajno za razvitek mesta in nanj je treba gledati, da se socialno povzdigne. Samo lepe hiše in ulice, vojašnice, policijski redi Ljubljane ne povzdignejo, ker so le plašč, ki zakriva družabno rano, revščino. Akoravno tvorijo delavci v Ljubljani veliko večino prebivalstva v Ljubljani, nimajo nobenega zastopa v občinskem svetu. To je krivično. Kdor je zadovoljen z narodnjaki, naj voli narodnjake. Mi pa nismo zadovoljni z njimi in valed tega jih tudi ne bomo volili. Enako bodo storili vsi volivoi, ki uvidevajo potrebo, da se spravi v občinski svet takšna stranka, ki bo zastopala interese delavstva v Ljubljani. Narodnjaki imajo v tem občinskem zastopu svojo moč, ta zastop je njih srce, in kdor jih tukaj zadene, zada jim smrtonosno rano. Delavstvo ljubljansko mora biti zastopano v občinskem svetu in kdor se temu protivi, je krivičen. Stori torej vsak svojo dolžnost, in trdnjava pade vsled nestrpnosti liberalne stranke proti delavstvu.« V oklicu se tudi povdarja, da se bo volitev iz tretjega razreda dne 21. aprila vršila od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne in da se informacije glede volitve dajejo obe soboti — 12. in 19. aprila — v gostilni pri Auerju med 8. in 9. uro zvečer, dalje na vseh shodih in čez dan pri sodrugu S. Kmetetzu na Dunajski cesti šte. 52. — Z a d n j i s h o d pred volitvami se bo vršil še v nedeljo dne 20. aprila t. l., točno ob 10. uri dopoldne v steklenem salonu kazine. V tretjem volivnem razredu je 2283 volivcev.

Na adresu Blejcem. Blejci so bili v preteklem postu povsem prepričani, da se jim za letošnje velikonočne piruhe pripelejo z avtomobilom, ker kolodvora v Saki še nimajo, c. kr. uradi iz Radovljice. — Velika noč je minula, a piruhov ni na Blej. Da ne bodo imeli prazne nade, da se jim c. kr. uradi pripeljejo za štruklje o sv. Mar-

tinu, jim vdano poroča podpisani Radovljčan, da tudi štrkljev ne bo vsaj 10 let še ne. Pretekli dni je namreč c. kr. erar z grofom Thurnom za 10 let podaljšal najemno pogodbo za uradne prostore c. kr. okrajnega glavarstva v njegovem gradu. Dne 15. t. m. pa se prične v Radovljici graditi c. kr. sodnijsko poslopje. Torej, dragi Blejci, ako ne marate obupati — upajte zopet 10 let. V tej dobi si že vendar postavite novo cerkev, vsaj veste, da c. kr. uradniki ne bodo hoteli hoditi v tako grobljo k cesarskim mašam, kakoršna je sedaj vaša cerkev sv. Martina! Vas pozdravlja Vam vedno udani Radovljčan.

Slovenska opera. Jutri bi se moral vršiti občni zbor »Dramatičnega društva«, na katerem bi se razpravljalo o opustitvi slovenske opere. Občni zbor se je pa preložil, ker se sestavlja nek memorandum, in da se povrne v Ljubljano župan, ki bo baje imel na obnem zboru odločilno besedo.

»Kompromis« in Tržačani. Predlog nazovi - »Sloven. Naroda« o kompromisu glede Celja je vzbudil tudi v Trstu najgloblje ogorčenje. Ko bi dr. Tavčar slišal pikro kritiko, ki jo vrše nad njim njegovi bivši prijatelji in somišljeniki, bi se pač prepričal, da jo je korenito zavozil.

Pomožni uradniki. Društvo pomožnih uradnikov v Ljubljani je imelo večeraj izredni občni zbor v gostilni pri Štrklju. Na dnevnem redu je bila prememba pravil, predlogi g. Oreška o pospeševanju stanovske koristi in o organizaciji. Ker občni zbor ni bil sklenjen z ozirom na točko prememba pravil, se bo vršil na predlog gosp. Niča tekem 8 dni nov občni zbor.

Tiskarna D. Hribarja. Po Ljubljani se govori, da bo nova tiskarna g. D. Hribarja nastanjena v prostorih, kjer se nahaja sedaj Lekanova kavarna na sv. Jakoba trgu in da odkupi g. D. Hribar tudi knjigotlačnico g. J. Giontinija na Mestnem trgu. Današnji oklic soc. demokratov pravi o tem: »Kakor čujemo, misli gospod Ivan Hribar, župan v Ljubljani, še tekočega leta v novi D. Hribarjevi tiskarni izdajati dnevnik, kateri naj bo — čuje in strmite — nasprotnik »Slovenskega Naroda«! Pa ne da bi se gospod župan zgražal nad državnoborskim govori dr. Tavčarja? Nova tiskarna bo uredila tudi veliko knjigarno na Mestnem trgu, s katero se baje že pogaja glede nakupa. Kreditna banka v Ljubljani pa kreditira. — Sedaj se nam zdi tudi vest verjetna, da se je Hribar naveličal županstva in da misli na drugo mesto, morda pri trgovinskih zbornici. — Mi se vzdržujemo vsakega komentarja.

»Detoljub«. Gospodje, ki si žele naročiti »Detoljuba«, naj takoj pošljejo naročnino na č. g. M. Bulovca, Kongresni trg št. 17.

Družba sv. Vincencija v Ljubljani ima prihodnjo nedeljo, drugo po Vel. noči, zjutraj ob pol 7. uri v Marijanišču skupno božjo službo s sv. obhajilom, in zvečer ob 6. uri društveno zborovanje.

Odbor »Zveze slovenskih kolesarjev« začel je vsled bližajoče se sezone jako intenzivno delovati. Razposlal je na vse svoje pomožne postaje vprašalne pole o stanju taistih, in na podlagi vposlanih odgovorov in želja bo popolnil, oziroma na novo opravil »Zvezne« škrinjice. Posrečilo se mu je tudi izposlovati za svoje člane v vseh večjih krajih naše domovine marsikatero udobnost pri prenočitvi itd. Imena onih narodnih gostilniških podjetij, ki so dovolila popust, doposlala se bodo članom v najkrajšem času. Z razpošiljanjem legitimacij za tekoče leto 1902 pričelo se je te dni; vzrok, da se je taisto nekoliko zakasnilo, leži v tem, ker je italijansko finančno ministerstvo izdalo novo odredbo za prehod čez mejo in bode moral vsak član »Z. S. K.«, ki bode hotel s kolesom na Laško, imeti posebno legitimacijo s fotografijo. V smislu pravil je imenoval odbor za razne kraje svoje poverjenike in sklenil je, napraviti v tekočem letu nove postaje v Lavrovi, Toplicah in Višnji gori. Gostilničarji po večjih krajih naše domovine, kjer še nima »Zveza« svojih postaj, se pozivljajo, da se oglašé pri odboru zaradi ustanovitve taistih. Pojasnila o pristopu itd., daje drage volje odbor.

Ribarski okrajni odbor za Kranjsko oddaja nekaj tisoč starih šarenih po-

stervi (trutta iridea). Ta vrsta vsepa po-sebno v ribnikih z dovoljnim pretokom vode iz katerih so ščuke iztrebljene. Za od-jemalca iz Kranjske se oddajajo te šarenice za polovico tržne cene. Glede ščuk je ome-niti sledeče: ta riba je tako silovita ropar-rica, da ne žre samo manjših rib, ampak da tudi take velike napade, katerih ne more požreti, prizadeva jim pa rane. Ranjene, odrte ribe pa v ribnikih poginejo, kadar se voda ogreva. Nadaljnjo pojasnilo daje na-čelnik okr. ribarskega odbora dr. Fr. Vok, notar v Ljubljani.

Na Ježici vršile so se občinske vo-litve. Županom je bil izvoljen občešpošto-vani gosp. Anton Vilfan, znani gostil-ničar po domače »Aleš«; svetovalci pa Vinko Ahlin, Josip Škerlep, Fran Plevnik in Miha Dimnik.

Šola v Gropadi pri Trstu. Kakor znano, je mestni svet tržaški v zadnji seji sklenil, da ne spremeni svojega stališča glede šole, ki jo opravičeno zahteva seli Gropada in Padrič. Mestni svetnik g. Ivan Goriup se je sicer v temeljitem govoru po-tezal s krepkimi argumenti za šolo ter, ka-kor je pokazalo glasovanje, tudi prepričal nekoliko mirnejših Italijanov, a večina je ostala zvesta svojemu geslu, da Slovencem ne privošči nobene šole! Posledice se po-kažejo kmalu. V Padriču in Gropadi že nekaj vre in gotovo je, da bodo nekateri to trdovratnost Italijanov skušali pora-biti za agitacijo — na cerkvenem polju. Že sedaj vabijo ljudstvo v pravoslavje, češ da zamorejo le na tak način dobiti vsaj paro-hijalno šolo. Dobro bi bilo, če bi se vlada osokolila, dokler je še čas, ter prisilila magi-strat, da sezida tako potrebno šolo v Gro-padi.

Izjemno stanje v Trstu je sedaj vendar le odpravljeno. To vest so Tržačani gotovo sprejeli z veseljem. Sicer po dnevu izjemnega stanja prav za prav niso občutili. Le po noči so spominjale mešovite patrolje (orožniki in stražarji) na izjemno stanje. — Vojne ladije so večeraj odplule proti jugu. Ljudje, ki poznajo re-darstvene organe po obrazu, pa trdijo, da po Trstu mrgoli civilnih detektivov, ki raz-pivajo zelo živahno delovanje. To je neki v zvezi z dinamitom, ki so ga ukradli v Pulju in za katerega še sedaj ne vedo, kam je izginil. — Pri nekem tržaškem spediterju so baje sicer našli količino dinamita, a ta da izhaja od neke druge tatvine, izvršene v Trstu.

Prvi maj v Trstu. Čuje se, da bodo dne 1. maja vsi delavci v Trstu praznovali.

Premikanje vojaštva. Te dni je pri-spel v Trst bataljon nekega češkega peš-polka ter se navelil v vojašnico v Rojanu. Odtod se odpeljejo vojaki v dveh oddelkih po morju v Kotor. To pomikanje je morda v zvezi z nemiri na Balkanu.

Poskušeni samomor. V Pulju je ustrelil nase infanterist Brunner, rodom Stajarec. Ranjen je smrtno.

Gradeške morske kopelji. Predsed-stvo kopališkega odbora naznanja, da je raz-pisanih 50 brezplačnih mest za otroke obo-jega spola, ki niso stari pod 6 let in ne nad 14.

Razsvetljava v Gorici se pomnoži s svetilkami na Solkanski in Barzellinovi cesti.

Vodo za Gorico hočejo dobiti iz Mrz-leka. Te dni je bil v Gorici montanski in-žernik Cebul, ki je pregledal vodovodna dela in jih potrdil.

Zavod sv. Jeronima. Metropolit in nadbiskup vrhbosanski prevz. gosp. Josip Stadler je sv. očetu izročil »Prosvjet hr-vatskega episkopata« v pitanju svetojeronim-skoga zavoda, v katerem dokazuje, da Crna gora kot taka ni imela nikdar prava na ta zavod. Nadškof Stadler je bil večeraj na po-vratku iz Rima v Zagrebu in je odpotoval takoj domov v Sarajevo.

Pivo v Beljaku. Pivovarni v Beljaku ste se dogovorili z gostilničarji, da se bode sedaj točilo pivo prebivalstvu za 4 v. dražje pri litru. Delavstvo je imelo shod in je skle-nilo toliko časa ne piti beljaškega piva, do-kler pivovarnarji in gostilničarji v Beljaku vzdržujejo podraženje.

Aretirani notar Meyer iz Rotten-manna je poneveril svojim strankam 40.000 kron.

Godba v Gradcu. Graški župan se je obrnil do graškega obč. sveta z vprašanjem, ako hoče pozvati enketo, ki se bo počela z zadevo mestne godbe.

V konkurs je prišel trgovec J. Pret-ner v Celju.

Štávka v Ljubnem. V Ljubnem na Štajarskem so pričeli stavkati čevljar-ski pomočniki. Zahtevajo povišanje plače za 30 v., skrajšanje delavnega časa, popoln nedeljski počitek, hrano in stano-vanje ločeno od mojstra, čakanje na delo se mora odpraviti ali pa pomočnika za čakanje plačati 30 v. na uro, 1. maj naj bo prost. — Najnovejša poročila poročajo, da stavkajo tudi čevljarški pomočniki v Donawitzu, Ju-dendorfu in Leitendorfu na Gorenjem Šta-jarskem.

Ljubljanske novice. Nemško gle-dališče. Poročali smo, da je kranjska hranilnica dala letos za nemško gleda-lišče 40.000 kron. Stavbišče za zgradbo nemškega gledališča v Ljubljani je že dolgo vrsto let pripravljeno in je za to določeno bivše Cankerjevo posestvo. Sedaj znaša svota za zgradbo 400.000 kron ter se z zgradbo baje skoro prične. Govori se tudi, da uvede nemško gledališče opero. — Ve-liko konkurenco prevoznik

kom napravlja gospod Ranzinger. Prevoz-niki se pritožujejo, da nimajo nič dela, in tudi postreški so občutno prizadeti. Treba bi bilo kaj storiti v varstvo mnogoštevilnih rodbin. — Reški konji na sejmu. Vseled stavke na Reki se je nek prevoznik pripeljal na današnji sejem in prodal okolu 20 svojih konj. Delavci na Reki so mu delo ustavili. — Avtomobil in elek-trična železnica. Danes se je pel-jal nek dunajski baron z avtomobilom skozi Ljubljano z Dunaja v Opatijo. Pod Trančo je prišel v dotiko z električno železnico.

Avtomobil se ni hotel ganiti z mesta in je zastavil železnični tir. Električna železnica je morala čakati, da je avtomobil dobil zo-pet zadostno moči, da je mogel naprej. — Usoda ljubljanskih mostov. Frančiškanski most podo-ro, ko prično z osuševanjem barja. Treba bo strugo Ljubljaničnice uglobiti do Sela, in ker frančiškanski most za to nima zadosti globokega temelja, bode mor-al pasti. Ista usoda čaka tudi most pri sv. Petru in most pri sv. Ja-kobu. Tudi lesen most na Gorenjih Po-ljanah in v Štepanji vasi podo-ro. Most na Karlovskem predmestju bode moral zgubiti srednji steber ter bode dobil železno kon-strukcijo. Vsa ta dela, ki bodo trajala pet let, se bodo vršila v suhi strugi Ljubljaničnice in zato se ob izlivu Gradaščice zgrade na-prave, ki bodo zabranjevale za časa dela nadaljni tok Gradaščice in Ljubljaničnice.

Stroški za to regulacijo bodo znašali 4.184.000 kron. — Tat v kolodvor-ski restavraciji. Včeraj je bil pri-jet na peronu južnega kolodvora posestnik Janez Jerič iz Stefanjegore, ko je z mize pred buffetom ukradel srebrno žlico in nož. Pri njem so našli dva denarja in 160 kron denarja. — Tatvina v cerkvi. Da-nes zjutraj je v cerkvi Srca Jezusovega va-gantinja Kristina Pfeifer iz Spodnje Šiške ukradla delavki v tobačni tovarni Margareti Stefanc denar. Tatvico so prijeli. — Zgu-bil je nekdo na Marija Terezije cesti de-narnico z 59 kronami. — Licealne mu

poslopju popravljajo streho, ker nihče ni hotel prevzeti podiranja na lastne stroške. — Današnji živinski sejem. Na današnjem živinskem sejmu je bilo malo živine, kupcev dosti. — Občni zbor zadržuje za sodo vico bo 15. apr. ob 3. uri popoldne v Beličevi gostilni na Dunajski cesti.

Hrvatski Planinar, ki budi med Hrvati zanimanje za turistiko, je prinesel v zadnji številki tri slike iz triglavske sku-pine, katere mu je dalo na razpolago ured-ništvo »Dom in Svet«. Pri tem navaja več odstavkov iz spisa g. Mlakarja v »Dom in Svetu«.

Spiritizem na Hrvaškem. Hrvatje se na vso moč branijo klerikalizma in libe-ralizma, zdaj pa imajo zato — spiritizem. Začel je izhajati spiritistični list »Tajništveni svijet«, ki pozna vse »supernormalne«, »nadnaravne«, »duhovne«, »medijamistične« in bogve kakšne tajnosti še in občuje z

vsemi duhovi kakor z brati. Napoleon in Aleksander nista mogla najti boljših prista-šev po smrti. V zadnji številki tega lista smo zvedeli, da so Hrvatje poklicali v neki tajni spiritistični sednici našega očeta dr. Janeza Bleiweisa iz groba in mu mo-tili mrtvaško spanje. Resno trdijo spiritisti, da je duh ranjkega gospoda, ki je v svojem življenju imel pač pametnejšega opravka, prijel za pero in svoj lastnoročni, ali bolje lastnodušni podpis zabeležil na papir. Seveda sta potem tudi Stanko Vraz in Peter Pre-radović morala ubogati zapoved. Proti spi-ritizmu bo izdal g. M. Horman v »Katol. listu« razpravo, ki izide pozneje kot po-sebna brošura.

Češki kršč. socialisti prirede v Pragi shod dne 18. majnika t. l.

Samomor 70letne starke. Iz Litije se poroča, da so našli v Ustju pri Smartnem danes zjutraj obešeno 70letno delavko Ka-tarino Koprivnikar v njenem stanovanju. Bila je dolgo časa potovka. Pravijo, da se ji je zmešalo.

Štrajk v tovarni papirja na Reki. V tovarni papirja na Reki se je pričel štrajk. Oblast vodi dogovore med delodajalci in delavci.

Utopljenka. 10letna kajzarjeva hči Fr. Augustin iz Gorenjevasi je šla s svojim bratcem čez brv pri Sori. Deklica je padla z brvi v vodo in utonila.

10.000 laških delavcev je pretekli teden preko Pontebe prišlo v Avstrijo.

Novo vrste glasovir, tako zvani »Streichclavier« je izumil g. Bajde v Hotiču pri Litiji ter je ta svoj izum sedaj vsestranski izpopolnil. G. Bajde bode potoval s svojim novim klavirjem po Evropi.

Mrtvega so našli pri prevozu čez Savo pri Jesenicah na Dolenjskem nekega moža, pri katerem je bil domovinski list občine Zabukovje na Štajarskem na ime Jakob Suhodolžan, in živinski list občine Št. Jurij na ime Jak. Mikola.

Japonska narodna industrijska razstava v Osaki leta 1903. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani se je na-znanilo, da se bo od 1. marca do 31. julija 1903 vršila v Osaki 5. japonska narodna in-dustrijska razstava. Priredi jo cesarska ja-ponska vlada. Obsegala bo v desetih oddel-kih vrtnarstvo in kmetijstvo, gozdarstvo, ri-barstvo in vodno kulturo, rudarstvo in plavžne izdelke, kemične produkte, razne industrijske izdelke, strojno industrijo, vzgojo, pouk, higijeno, sanitetni material in na-rodno gospodarstvo ter umetniške predmete. Poleg nacionalnih japonskih industrijskih izdelkov se bodo na tej razstavi razstavili prvokrat na Japonskem tudi inozemski iz-delki, zato je priporočati, da se tudi naše eksportne tvrdke udeleže te razstave, zlasti z ozirom na to, ker so naše kupčijske zveze z Japonsko jako neznatne. Važni razstavni predmeti naše monarhije bi bili morebiti naslednji: proizvodi elektrotehnike, tiskal-nice, stroji za obdelovanje lesa, stavbeni material za mostove, stroji za izdelovanje brušenega stekla, strojno orodje, barve vsake vrste, blago iz bombaževine, iz ovčje volne in polvolne, železno in jekleno blago, bi-ciklji itd. Zglasiti se je treba najkasneje do 30. junija 1902. Pojasnila o razstavnih po-gojih, o eventualnem zastopstvu po doma-đih eksportnih tvrdkah itd. daje pisarna tr-govske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Mejnaročna panorama naznanja, da je Jeruzalem z drugimi znamenitejimi kraji razstavljen le še do sobote, ker pri-dejo v nedeljo na vrsto Atene. Slike so res zanimive in ne bo nikomur žal, če si jih ogleda.

Najnovejša od raznih strani. Poskušeni samor. Soproga in pastorko je hotela umoriti na Dunaju 48letna Magda-lena Eggen. Soprog je težko, pastorka lahko ranjena, naposled je ustrelila tudi nase in bila zadeta, vendar je ušla, so jo skoro ujeli in izročili dež. sodišču. — Ko čič-ja žistavkajo v Gijonu na Španskem. — Nesreča pri tekmo vanju. Pri nekem uprizorjenem tekmo vanju v Glasgovu se je porušil oder, na katerem je bilo 800.000 oseb. 400 oseb je padlo 10 metrov globoko, 170 oseb je težko ranjenih, 20 ubitih. — Velikanski požar je bil večeraj v Zavidovicu, ki leži ob železniški progi Brod-Sarajevo. Skladišče lesne tvrdke Gre-gosen je popolnoma pogorelo. Požar je bil

tako silovit, da železniški vlaki niso mogli voziti mimo kraja. Škode je več milijonov kron. — Anarhist Cruchi je v Gornji umoril svojo ženo in otroka ter ubežal. — Uporabite v. V. Urcia na Laškem je 200 kmetov napadlo neko plemenitaško poslopje in županstvo. Orožništvo ni moglo ničesar opraviti proti množici. Kmetje so na orožnike metali kamenje. Še-le doslo vojaštvo je napravilo mir. Aretiranih je 60 kmetov.

Društva.

(Ljubljansko delavsko kons. društvo) je priredilo v nedeljo zvečer družinski večer v namen, da se člani poslovo od svojega sočlana g. Koželja, ki je odpotoval k svojemu sinu g. Koželju ml. v Djakovo. V napitnici na odhajajočega je naglašal g. načelnik Val. Bahar, kako je g. Koželj stanovitno vtrajal pri društvu od njegovega početka sem v žalostnih in veselih dneh in se vedno krepko boril za njegov pravec. Želel si je mnogo tako vztrajnih in marljivih članov, g. Koželju pa srečno pot. Ginjen se je poslednji zahvalil za laskave besede ter rekel, da se mej vaemi najtežje loči od toliko priljubljenega mu društva, ki mu bo vedno v spominu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 8. aprila. O kakem kompromisu glede celjskih paralel ni govora. Med vlade in med Slovenci ni prišlo do nikakih kompromisnih pogajanj. Sicer je štajerski namestnik grof Olary na Dunaju, in je govoril s poslancem Robičem o celjski zadevi. A ta mu je odločno izjavil, da Slovenci ne morejo v tem vprašanju nikakor odstopiti. Vsi konservativni slovenski poslanci in večina liberalnih stoje na stališču, da je kompromis kratkomalo nemogoč.

Dunaj, 8. aprila. Današnja seja je bila v kljub napovedanemu obstrukcijskemu viharju od strani Nemcev mirna in stvarna. Proračunska debata se je nadaljevala in sicer poglavje: Obrtno šolstvo. Poslanci Pommer, Sylvester in tovariši so se sicer trudili, da spravijo Nemce v „narodno ogorčenje“, pa to pot niso mnogo opravili. Sklep nemške ljudske stranke je nemška napredna stranka modro odločila za poznejšo sejo.

Dunaj, 8. aprila. (C. B.) Poslanska zbornica nadaljuje razpravo o proračunu. Na vrsti so obrtne šole. Poročevalec dr. Elvert izjavlja, da se iz tega, ker še ni odložil referata, še ne dá sklepati, kako stališče bo zavzel on oziroma njegova stranka proti vladi. Posl. Brdlik govori za ustanovitev češke obrtne šole v Budjejevicah.

Dunaj, 8. aprila. Nemški nacionalci ne zahtevajo samo odprave celjskih gimnazijskih slovenskih vsposrednic, ampak tudi nemškega ministra, rešitev jezikovnega vprašanja z uvedenjem nemškega državnega jezika, odpravo slovenskih uradnikov iz krajev, kjer se vrši narodni boj, ugoditev nemškim šolskim in gospodarskim potrebam ter 50 milijonov kron za Gradec, Celovec, Inomost, Solnograd, Linec itd.

Dunaj, 8. aprila. Nemška ljudska stranka še ni izstopila iz zveze načelnikov nemških strank. Nekateri Nemci jo svare pred prostim nastopanjem.

Dunaj, 8. aprila. Pri državnem sodišču se vrši dne 22. t. m. razprava o dveh tožbah proti vladi radi izplačila poslaniških dnevnin, ker zborniško predsedstvo ni vidiralo čeških pobotnic.

Dunaj, 8. aprila. Čujejo se vesti, da so sedanji štrajki priprava za splošni štrajk po raznih avstrijskih mestih, ki se baje prične dne 1. maja.

Dunaj, 8. aprila. O obrtni šoli v Budjejevicah se bode v drž. zboru glasovalo po imenih.

Inomost, 8. aprila. Prof. Wurmund je pisal „Tiroler Tagblattu“, da mu vsled njegovega potovanja po Ita-

liji časnikarska polemika o njegovem govoru ni prišla takoj pred oči, da pa bo v kratkem v imenovanem listu priobčil svoje mnenje.

Praga, 8. aprila. V tukajšnjih „Nar. Listih“ predlaga nekdo to-le definitivno rešitev narodnostnega vprašanja: Dunajski parlament naj se razdeli v narodne kurije z veto-pravico. Zakon bi postalo le to, kar bi odobrila dotična kurija, potem bi noben narod ne mogel drugega majorizirati.

Reka, 8. aprila. Lastniki tovarn Schmidt in Meynier so izjavili delavcem, da zapro tovarne za en mesec, ako ne pridejo takoj delat.

Monakovo, 8. aprila. V Renamiji (Rheinland) so odpustili 20.000 premarjev, mej temi okoli 4000 Slovencev.

Eisenach, 8. aprila. Tu bo o binokostih vsenemška zveza imela zborovanje, na katerem bo profesor dr. Samassa govoril o slovanski nevarnosti v Avstriji.

Moskva, 8. aprila. Ko se je včeraj načelnik policije Trepov peljal na sprehod, je skočil na njegov voz neki izključeni dijak in izkušal Trepova umoriti z bodalom, ranil pa je le poleg Trepova sedečega policijskega častnika. Napadalec je aretiran, a se je potem hitro ustrelil. Sumi se, da je obsirna zarota proti življenju Trepovemu. Tudi na finskega guvernerja Bobrikowa so poskusili tri napade.

Pariz, 8. aprila. Pred kolodvorom je skočil k Loubetu mož, ki je zaklical: „Jaz zahtevam pravice!“ Mož, računski uradnik, je bil aretiran. Pri njem so našli nabasan revolver. Aretiranec je izjavil, da si je z revolverjem nameraval vzeti življenje. Oddali so ga v bolnico policijskih zaporov.

Novi Jork, 8. aprila. Kabinet je soglasno sklenil uvesti preiskavo proti nekemu angleškemu podjetju, ki z mezgi in provizijantom skrivoma eksportira tudi rekrute za angleško armado v Južni Afriki. Ljudi je odpošiljalo pod oznamenim „poganjači mezgov“ in je na ta način odposlalo že 42.000 mož.

Bruselj, 8. aprila. Tukajšnji burski krogi priporočajo mir pod naslednjimi pogoji: Samouprava pod angleško suvereno, popolna amnestija za vstaše, razveljavljanje proklamacije o prognanstvu voditeljev in konfiskaciji premoženja, vrnitev burskih ujetnikov in odškodnina za porušene farme. Trdi se, da je tudi Schalk-Burger zadovoljen s temi pogoji, le Stein in Dewet jim ne pritrđita.

Jutri javno predavanje

v „Katoliškem Domu“.
Predava dr. M. Opeka:
„Zanimivosti o kardinalu Missia“.
Začetek ob 1/8. uri zvečer. — Vstop prost.

Umrli so:

4. aprila. Anton Brajar, čevljar, 47 let, sv. Petra cesta 53, srčna hiba. — Marija Zupančič, delavčeva vdova, 61 let, Poljanska cesta 54, naduha.
6. aprila. Ivan Svitič, c. kr. višji stavbní svetnik, 59 let, Bleiweisova cesta 5, pljučnica. — Marija Hafner gostija, 52 let, Radeckega cesta 11, ostarelost.
7. aprila. Jakob Černe, prisiljenec, 27 let, Poljan. nasip 56, naduha.

V bolnišnici:

3. aprila. Anton Volč, lampist, 78 let, jetika.
5. Marija Humer, voznikova žena, 28 let, jetika. — Jakob Kavalir, umir. logar, 68 let, retentio urinae pneumonia.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306 m, srednja dnevna temperatura 7,6°C

čas	čas opa- zanja	stanje nebo v mm.	tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Relativna vlaga
7.9. zveč.	7.6-7	3-3	sr. svzh.	jasno		
7.9. zjutr.	7.9-0	3-1	sl. svzh.	pol. oblak.	118	
8.2. popol.	7.7-9	1-1	sr. svzh.	del. oblak.		

Srednja včerajšnja temperatura 4,6, normale: 8,1

446 1-1

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljani oče, oziroma brat, svak in stric, gospod

Aleš Bergant

veleposesnik, absolvirani agronom in predsednik kmetijske podružnice v Senčurju

včeraj ob 1/11. uri ponoči po dolgotrajni bolezni v 31. letu svoje starosti, previden s sv. zasramenti za umirajoče, mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragoga rajnega bode v sredo, dne 9. aprila ob 9. uri dopoldne. Sv. maše zadušni e se bodo darovale v župnijski cerkvi v Senčurju in drugih cerkvah. Dragoga pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Senčurju, dne 7. aprila 1902.

Pavla Bergant, hči. — Ivana Kuralt roj. Bergant, Marija, Angela, sestre. — Frano Kuralt, posestnik, svak.

Tovarna za sodavico,

reg. zadruga z omejenim poroštvom,

naznanja svojim članom, da se bo vršil zadruga

izvanredni občni zbor

dne 15. aprila t. l.

ob 3. uri popoldne.

v gostilni g. Beliča na Dunajski cesti št. 8.

Dnevni red:

1. Prememba pravil.
2. Popolnitev odbora.
3. Popolnitev 3. točke dnevnega reda obdnega zbora.
4. Raznoterosti.

Ker so točke dnevnega reda jako važne, prosi polnočestvilne udeležbe

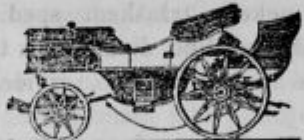
Josip Maček,

načelnik.

444 1-1

Bogato svojo zalogo

najnovejše izvršenih vsakovrstnih

VÓZ

priporočam prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu ponizki ceni.

Stare, obrabljene vozove jemljem v račun, ter sprejemljam vsa v mojo stroko spadajoča popravila po najnižji ceni.

Peter Keršič

299 9

zaloga in tvornica vóz v Šiški pri Ljubljani.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Vsem velečestitim osebam in korporacijam, ki so mi povodom 70letnice mojega rojstva na tako ljubozniv način in tako nad vse častno izkazale svoje prijateljsko mišljenje in spoštovanje, potem vsem ljubim gasilecem tovarišem od blizu in daleč, ki so na tako velečasten način pokazali svojo tovariško udanost, izreklam, globoko ginjen in presrečen, tem potom iz celega srca svojo iskreno zahvalo.

447 1-1

Velespoštovanjem

Franc Doberlet.

Ljubljana, 8. aprila 1902.

Oklopju slična barva za zidovja,

katere boja je nespremenljiva, stalna in vremena, ter neodkršljiva, je priporočljiva posebno stavbinskim podjetnikom, zidarskim mojstrom, hišnim posestnikom itd. Poraba je tako preprosta, da lahko vsakdo sam z njo prevleče vnanje dele poslopjinega zidovja. Edina prodaja pri trvdki BRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice. Vnauja naročila proti povzetju. 228 10 11-8

Dva vinograda na Bizeljskem

se prostovoljno po jako nizki ceni prodasta.

Več pové K. Stermecki, Bizeljsko pri Brežicah. 443 1-1

Služba organista

je izpraznjena v Radečah pri Zidanem mostu.

Prosilci, v prvi vrsti cecilijanci, naj se oglasijo do konec aprila t. l. pri cerkvenem predstojništvu v Radečah. 439 3-2

Učenec,

ki zna računati, in nekoliko nemško, se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi. 441 3-1

Kjé, pové iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“.

Vožnjekarte

in

tovorni listi

v

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20,

ali pa

346 4

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Spretni zastopniki se povsod sprejmó!

Svetovnoznaní

!!! Nad 300.000 v rabi. Nad 500 prvih odlik. !!!

Alfa-Laval-Separator-ji

so najboljši posnemavci smefane.

Je dobiti v 14 različnih velikostih, ki posnamejo od 40—2000 litrov v eni uro.

Popolne oprave za dobivanje sirotke za roko in za par,

pa tudi vse druge stroje za mlekarstvo izdeluje in pošilja

Akcijska družba Alfa-Separator, Dunaj, XVI., Ganglbauergasse 29.

Zaloga za južne dežele v Gradcu, Annenstrasse 26.

Podružnice:

135 52-11

Budimpešta.

Praga.

Posebnost: Turbine na par, naprave mlekar.

Ceniki, podučne brožure, proračuni in načrti za mlekarne na razpolago. Svét se daje v vseh zadevah mlekarstva. Zahteva naj se naš strokovni list „Alfa-Mittheilungen“ brezplačno.

Posebnost: Posode za prevažanje mleka brez gumij.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurantnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasvèti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnio. 134 33